

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 311/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti JUDr. R. K., B., zastúpeného advokátom JUDr. B. F., B., vedené pod sp. zn. Rvp 5260/2012 a sp. zn. Rvp 5521/2012 vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Komárno sp. zn. 12 Er 718/2008 z 5. apríla 2012 a sp. zn. 8 Er 719/2011 z 10. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti JUDr. R. K. vedené pod sp. zn. Rvp 5260/2012 a sp. zn. Rvp 5521/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 5260/2012.
2. Sťažnosti JUDr. R. K. o d m i e t a ako podané zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 9. mája 2012 a 6. júna 2012 doručené sťažnosti JUDr. R. K. (ďalej len „sťažovateľ“) vedené pod sp. zn. Rvp 5260/2012 a sp. zn. Rvp 5521/2012, ktorými namietal porušenie základných práv

podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a uzneseniami Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 Er 718/2008 z 5. apríla 2012 a sp. zn. 8 Er 719/2011 z 10. mája 2012 v časti vylúčenia súdneho exekútora z exekúcie.

2. Sťažovateľ uviedol, že od 6. júna 2007 začal vykonávať exekučnú činnosť ako exekútor podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), a to aj pre obchodnú spoločnosť P., s. r. o., B, s ktorou bol v pracovnom pomere do 5. júna 2007. Okresný súd napadnutými uzneseniami rozhodol o vylúčení sťažovateľa ako súdneho exekútora z vykonávania exekúcie z dôvodu jeho zaujatosti proti oprávnenej – spoločnosti P., s. r. o., čím zasiahol do ním označených práv. Sťažovateľ ústavnému súdu zároveň navrhol, aby sťažnostiam vyhovel a nálezom vyslovil porušenie ním označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu postupom okresného súdu v označených konaniach a jeho napadnutými rozhodnutiami, napadnuté uznesenia okresného súdu zrušil, veci vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'účinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

3. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

4. Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

5. V danom prípade sa sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 5260/2012 a sp. zn. Rvp 5521/2012 týkajú tých istých účastníkov konania (sťažovateľ a okresný súd), pričom navyše sú takmer identické z hľadiska právnej argumentácie použitej v nich sťažovateľom, ako aj z hľadiska právneho problému, ku ktorému bude potrebné zo strany ústavného súdu prijať meritórny záver.

6. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol o spojení sťažností na spoločné konanie podľa § 112 ods. 1 OSP v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Predmetom sťažností je namietané porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu postupom a rozhodnutiami okresného súdu o vylúčení súdneho exekútora z dôvodu zaujatosti navrhovaného súdneho exekútora proti oprávnenej, čo je okolnosť vylučujúca sťažovateľa z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku.

10. Ústavný súd sa najskôr zaoberal otázkou, či sú naplnené predpoklady meritórneho prerokovania ústavných sťažností (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a dospel k záveru, že ich podala osoba zjavne neoprávnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietat porušenie svojich základných práv a v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (napr. II. ÚS 3/05).

12. Súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v ustanovení § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Podľa ustanovenia § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanie ktorej je výkonom verejnej moci, postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci – špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie – na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne technicky či organizačne inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. moc súdnu. Preto ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi.

13. Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

14. Z citovanej definície účastníkov exekučného konania vyplýva, že poverený súdny exekútor je účastníkom konania len vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie.

15. Z uvedeného vyplýva, že súdny exekútor nemá aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti ústavnému súdu proti rozhodnutiu, ktorým exekučný súd vylúčil exekútora z dôvodu zaujatosti navrhovaného súdneho exekútora proti oprávnenej, teda vzhľadom na okolnosť vylučujúcu navrhovaného exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku. V takomto prípade je súdny exekútor objektom rozhodovania a sám ako súčasť súdnej moci nie je nositeľom žiadnych základných práv, a to ani v záujme ochrany účastníka exekučného konania (oprávneného).

16. Pri predbežnom prerokovaní sťažností ústavný súd nepochybne zistil, že sťažovateľ nemal v namietaných konaniach pred okresným súdom, výsledkom ktorých sú namietané rozhodnutia, postavenie účastníka konania, a teda nie je oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 113/02, I. ÚS 343/09, II. ÚS 245/2011).

17. Keďže porušenie označených práv v namietaných konaniach pred ústavným súdom namietala osoba odlišná od účastníka týchto súdnych konaní, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností tieto odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podané zjavne neoprávnenou osobou.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2012